

Лекция за дейността и работата на Областен консултативен съвет „Младежки дейности и спорт“, консултативен и съвещателен орган към областния управител на област Варна

Правният статут на областният управител е уреден в Закона за Администрацията. Съгласно чл. 29 от ЗА, областният управител е едноличен орган на изпълнителната власт в областта, който осъществява държавното управление по места и осигурява съответствие между националните и местните интереси при провеждане на регионалната държавна политика. Той провежда държавна политика в областта, координира работата на органите на изпълнителната власт и на техните администрации на територията на областта и взаимодействието им с местната власт. Осигурява съответствие между националните и местните интереси, организира разработването и изпълнението на областни планове, стратегии и програми за регионално развитие, осъществява взаимодействие с органите на местното самоуправление и местната администрация. При изпълнение на функциите си и в рамките на предоставените му правомощия, областният управител издава ненормативни административни актове – заповеди и решения. Актовете на областният управител подлежат на съдебен контрол пред съответния регионален административен съд по реда на АПК.

Съгласно чл.31, ал.1, от ЗА, чл.7, ал.2, от Устройствения правилник на областните администрации, в изпълнение на възложените функции и задачи за подпомагане и провеждане на държавната политика на територията на съответната област към областния управител се създават помощни консултативни и координиращи органи – в ОА-Варна има 22 на брой съвещателни съвета и комисии, като едни от най-важните са Областния консултативен съвет „Младежки дейности и спорт“ и Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси.

2013 година, определена от Европейския съюз за година „Европа на гражданите“ наложи активна работа с неправителствения сектор, разработването на „адаптивни политики и нови управленски схеми“, за активното включване в програмния период 2014 – 2020 г. Създадоха се обществени структури с участието на неправителствени организации, които имат за цел да подобрят взаимодействието между институциите и гражданското общество /взаимодействието между трите сектора - правителствен, неправителствен и обществен/ Времето наложи този подход и Областна администрация Варна възлага много надежди на него.

Общинските и обществените съвети са две различни структури за интеграция на местно ниво, които понякога погрешно се идентифицират една с друга. Обществените съвети създават един широк граждански форум и включване на обществеността в местното самоуправление, но често работата им не е подкрепена с финансов ресурс.

За осъществяване на младежките политики на регионално ниво е създаден Областен консултативен съвет „Младежки дейности и спорт“, учреден на 13 ноември 2012г. със заповед на Областния управител на област с административен център Варна. С учредяването на Съвета е приет правилник за работа, който регламентира правото на членство, периодичността на заседанията и задачите за изпълнение. На първото работно заседание на Съвета, проведено през м. ноември 2012г. бе предложен проекто-правилник за неговата дейност от г-жа Монка Николова, директор на ОДК Варна, като той да бъде съобразен изцяло с правилника, изготвен в изпълнение на проект „Съвместни действия за по-добри резултати - усъвършенстване на координацията в държавната администрация“, финансиран от ОП

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от сдружение „Форум гражданско общество“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.“

„Административен капацитет“. Приемането му се извърши по електронен път, като се даде възможност в рамките на една седмица след заседанието на 13.11.2012г., членовете на Съвета да се запознаят с новите предложения, като окончателният вариант на правилник и протокол се изготвиха 2 седмици след провеждането на заседанието. /чл.25 от предложения правилник/

Съветът се председателства от областния управител, заместник- председател на Съвета е зам. областен управител. Председателят на Съвета определя секретар, който подготвя необходимите материали за заседанието, предоставя ги на разположение на участниците в Съвета в едномесечен срок преди самото заседание, обявява мястото, деня и часа за провеждане на заседанията, води протоколите от заседанията. За приетите решения, изразени становища и изказвания секретарят изготвя протокол, копие от него се изпраща по ел. поща на всички членове на Съвета. По предложение на областният управител на област с административен център Варна и след гласуване, за секретар на Съвета е избрана Ваня Бонева, младши експерт в Областна администрация Варна.

На първото заседание бе предложен приет и утвърден състав на Съвета Той се определя от ръководителите на съответните институции/организации, в него са включени и заместник-кметове на 12-те общини на територията на област Варна /за целта бяха изпратени писма до ректорите на всички висши учебни заведения на територията на областта, както и до кметовете на общини, институции осъществяващи своята дейност в сферата на младежките политики и спорта, за определяне на пълномощници и включването им в новосъздадената областна структура. По този начин направеният избор бе напълно демократичен/, в Съвета са включени представители на всяка една община на територията на област Варна, представители на градски ученически парламент и студентските съвети/. **Екипът сформирани със Заповед на областния управител, постави основите на устойчив механизъм, който да координира и интегрира процесите в областта на младежката дейност и спорт, осигуряване на единен подход към младежта за постигане на ефективно планиране и финансиране в тази област. Ангажираното участие на всички заинтересовани страни в структурата осигуряват пълноценна реализация на поставените задачи.** Ролята на обединението е да следи за правилното прилагане на законодателството спрямо младежта, да подкрепя и подпомага политиките на държавните институции и местна власт, да улеснява сътрудничеството между всички заинтересовани страни. Обърнато е специално внимание на специфичното положение на младежите в рамките на всички политики на държавата, които имат за цел да подобрят икономическата ситуация, здравето, жизнения стандарт, възможностите за заетост, културното разбирателство и образование. **Новосъздадената структура не е създадена на експертно ниво, Съветът е консултативен орган към областния управител, който е изграден на законова основа, не е изграден на експертен принцип.** Целта е на заседанията да се инициират предложения и осъществяват инициативи, свързани с младежките политики и спорта, които да се промотират сред широката общественост. Проблемите на младежите са били винаги на вниманието на ръководството на всяка една община на територията на областта и на Общинските съвети и на 12-те общини на територията на областта. Съществува сериозна ангажираност към работата на Съвета. Областният Съвет оказва и ще оказва и в бъдеще подкрепа в рамките на своите възможности, за да изпълни съвета своето предназначение и се изпълняват успешно младежките политиките на територията на област Варна.

Според изискванията на Закона за младежта, областните управители осигуряват провеждането на държавната политиката за младежта на територията на съответната област, като работят в тясно сътрудничество с Министерството на образованието и науката и с младежките организации,

регистрирани на територията на съответната област, когато се разглеждат въпроси, свързани с младежката политика. Областните управители анализират състоянието на младежта в областта, формулират приоритетите и специфичните цели и мерки за развитие на регионалната политика за младежта. Областният управител изготвя областен план за младежта, като обобщава общинските планове за младежта. Областният план за младежта определя целите и приоритетите на регионалната политика за младежта, в съответствие с Националната стратегия за младежта, с областната стратегия за развитие и с потребностите на младежите в региона. **Всяка календарна година до 1 март** областните управители предоставят утвърдените областни планове за младежта на министъра на образованието и науката. Областният управител изготвя отчет за изпълнението на плановете за работа с младежта, изготвя доклад за младежта с информация за социално-икономическото положение на младите хора в страната и за изпълнението на приоритетите в младежката политика прави се анализ на всички дейности, посочват се слабите страни и трудностите по осъществяването на дейностите заложиени по Плана. За целта от **МОМН Е СЪЗДАДЕНА ОБЩА СИСТЕМАТА ЗА СЪБИРАНЕ НА ДАННИ**. Създадената единна методика, оптимизира процеса на събиране и обобщаване на информацията във връзка с отчитането на постигнатите резултати по приоритетите, залегнали в Националната стратегия за младежта (2012-2020). Информацията се предоставя от институциите, работещи с младежта на национално, регионално и местно ниво. Дирекция „Младеж“ на Министерството на образованието и науката (МОМН) обобщава и анализира предоставената информация за целите на отчитането и планирането на мерките в областта на младежката политика. **Народното събрание приема Годишен доклад за младежта, в който се отразяват постигнатите резултати от Националната стратегия за младежта.**

Конкретните цели, дейности, индикатори за измерване на постигнатите резултати са изведени въз основа на преглед на капацитета и ресурсите, с които понастоящем се разполага в 12-те общини на Варненска област. Информацията е предоставена в анализа на общините, в изработените планове за младежта приети от Общинските съвети. **Към настоящия момент всички общини имат изработени планове в областта на младежките дейности и спорта. Развитието на дейностите в някои от тях не отговаря на потребностите, това определя и ограничения достъп на нуждаещите се. Най голямо разнообразие на дейности в тази насока предоставя община Варна.** При провеждане на областната политика в областта на младежта, физическото възпитание и спорта, област Варна и общините си поставят като основна цел - **Подобряване качеството на живот и реализацията на младите хора чрез създаване и прилагане на устойчиви механизми за инвестиране в младежта, като значим социален капитал, който ще допринесе за пълноценното социално-икономическо развитие на Варненска област.**

Грижата за младите хора е национална кауза. Отговорност на институциите на регионално и местно ниво е създаването на благоприятни условия за училищно и университетско образование, неформално обучение, за професионално, социално и личностно развитие на младите хора, за участието им в общественно-политическия живот, за приобщаването им към управлението. Диалогът и партньорството са важна характеристика на работа в Съвета, не се пренебрегва работата на която и да е от действащите структури, само чрез партньорство основано на прозрачност, позитивност, доверие и координиране на действията се постигат резултати, отговарящи на обществения интерес.

Основна характеристика на младежката общност през последните няколко години както в национален, така и в регионален мащаб е нейната динамична промяна, основна характерна черта е стремежът към независимост и самореализация, подчертан стремеж към самостоятелни

решения и индивидуален подход към живота. В ориентацията си за избор на професия, младите варненци се ръководят от различни мотиви, сред които преобладават заплащането, възможностите за кариера и здравословна работна среда, квалификация, обществено признание и авторитет.

На Заседание на Съвета / второ поредно от учредяването, проведено през февруари 2013г. бе приета Областната стратегията за младежта на област Варна за 2013-2020г., отново Варна бе първа от всички области в страната с изработването на стратегически документ в подкрепа на младежта, бяха представени бяха общинските планове за младежта в изпълнение на закона за младежта,

Всички членове и участници са се обединили около мнението на областния управител – за обсъждане на по-мощните инициативи в областта на младежките политики и спорта в област Варна, да се работи за тяхното популяризиране, както и представяне и обсъждане какво е участието ни в проекти, насочени към дейности свързани с младите хора. **Дарина Иванова**, главен експерт дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“, **община Варна** информира, че общините на територията на област Варна проявяват интерес към разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора, от община Дългопол е получена обратна информация в каква форма искат обучение, съобразно потребностите на младите хора. Тя е запознала присъстващите с възможностите, които предоставят двата младежки информационни консултантски центрове – единият в Младежкия дом, а др. в читалище „Отец Паисий“. С помощта на **Областна администрация Варна, към всички общини на територията на областта е изпратена информация за капацитета и възможностите, които предоставят. МИКЦ** поддържат добра комуникация в социалните мрежи. Посочена е необходимостта да бъдат по-активни в социалните мрежи, да информират и активно да въздействат върху общественото мнение, да участват в процеса на активно общуване с медийните групи. В обмена на информация сайтовете на МИКЦ са по-малко посещавани от социалната мрежа Facebook хората се информират по-бързо и реагират веднага на това, което искат да споделят. С малки изключения, общинската администрация на гр. Варна много слабо познава неправителствения сектор, често обвиняван в усвояването на средства. **Необходими са обучения на администрацията за работа с НПО. Във Варна те са около 3000 на брой, но малка част от тях са активни. Българският център за нестопанско право многократно обръща внимание, че трябва да се стимулира стопанската дейност на НПО.**

На заседанието на Съвета проведено в началото на тази година – 06.03.2015г. са представени и обсъдени инициативите за реализиране на приза Варна- европейска младежка столица 2017г. Г-жа Лилия Христова, член на Съвета, директор на дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“ – община Варна – сподели, че най-голямото постижение е спечелването на титлата, това се дължи и благодарение на всички НПО, които съдействаха за оформянето на документацията - навреме беше представена тази концепция и се лобира в най-добрият смисъл на думата за това - какви са предимствата на Варна за младежка европейска столица. Титлата не носи финансови средства, не носи пряка финансова помощ от ЕС, но дава предимства за кандидатстване по всички програми – това ще доведе до промяна в социално-икономическия живот, туризма, и много други инициативи и събития, които ще се развият и с това ще се подобри облика на Варна. Показани са силните страни на Варна. Това е едно признание за работата, подкрепата за развитие и възможността за дейности на местно, национално и европейско ниво. Всичко това ще доведе до по-силно и устойчиво взаимодействие между общината и младежкия сектор и ще даде началото на подготовката и изпълнението на нови инициативи, допринасящи за сътрудничеството на община Варна с други досегашни,

настоящи и бъдещи Европейски младежки столици, като ги включат във вече стартирани общи проекти и партньорства. **Опитът на община Варна е добър, опит който няма да се получи от други места, особено заради съвместната работа на общината с НПО, това е печелившата кауза - да успеем да интегрираме всички дейности. Независимата общинска структура и бюджет за работа с младежи и младежки организации, местната програма за финансиране на младежки проекти, общинска доброволческа служба - това са едни от най-силните страни на община Варна.** Ние сме отворени към всички младежи, не само на територията на нашата община, но и на територията на всички общини от областта, сподели г-жа Христова. Провеждат се редовно национални срещи на младежките организации и Национално младежко изложение. На настоящия етап трябва да се подобри директния диалог с представителите на Студентските съвети. За тази цел са предвидени периодични срещи на територията на висшите училища, за да се запознаят младежите с предстоящите събития и инициативи. При желание от страна на кметовете на общините на територията на Варненска област, такива срещи могат да се инициират и на територията по места на всяка една община.

Лилия Христова представи Светлана Пасева, н-к отдел „Образование, младежки дейности и спорт“, която ръководи младежките дейности в общината. Тя от своя страна информира членовете на Съвета, че за единадесета поредна година община Варна, дирекция „Образование, младежки дейности и спорт“ - отдел „Младежки дейности“, ще финансира проекти на неправителствени организации и неформални младежки групи. Проектите трябва да обхващат периода от май до октомври, което дава възможност на младежите за полезно, приятно и пълноценно изживяване на лятната ваканция. Основната цел на програмата за финансиране е осмисляне на свободното време на младите хора чрез стимулиране на младежката инициатива, предприемчивост, креативността и развитие на доброволчеството. Приоритети тази година са дейности, обвързани с подготовката на младежкия сектор на града за титлата „Варна - Европейска младежка столица 2017“.

С проекти могат да кандидатстват всички организации, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, и неформални младежки групи, които осъществяват дейност на територията на община Варна. Кандидатстващите подават проектите си в деловодството на община Варна. Формуляри за кандидатстване могат да бъдат намерени на сайта www.varnanamladite.com На сайта на Министерството на образованието се съдържа информация за всички програми и възможности за кандидатстване, ето защо е необходимо младежите да бъдат активни.

Кристиан Димитров, областен експерт МФВС информира, че предстои изработването и внасянето в Народното събрание на нов Закон за младежта /в момента се разработва/ до края на настоящата 2015 година. **Усилено ще бъдат подпомогнати училищата в насока развитие на спорта, ще се даде възможност за най-вече за развитието на студентския спорт.** Необходимо е университетите да разполагат с достатъчно средства, спортни бази и др., за да могат да развият елитен спорт. Необходимо е да се направят аргументирани предложения до съответните ресорни министри, ето защо общините трябва да бъдат по-активната страна в своите предложения. Миграцията към големия град е огромна, спорта е едно от нещата, които са много важни за младежите и не само за тях, особено важно е образованието. **Необходимо е да имаме като областна структура информация с какви бази общините разполагат в област Варна. За това предложи във всяка една община да се подготви информация както за броят на училищата и учениците в тях, за наличната база с която разполагат, така и за това от какво имат нужда в бъдеще и това да бъде залегнало в новото законодателство.**

Националната стратегия за младежта (2012-2020) е приета с решение на Министерски съвет на 20.12.2012 г. и отразява основните приоритети на политиката за

младите хора в Република България, а именно - насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчество, повишаване на гражданската активност, развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, развитие на международния и межкултурния диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността. Националната стратегия за младежта (2012-2020) се основава на многосекторния подход, междусекторното сътрудничество и съвместното управление с младите хора на България на национално, регионално, областно и общинско ниво. Националната стратегия за младежта (2012-2020) е осъвременена съобразно актуалното състояние на обществените и икономически отношения в страната. Стратегията е знак за силен ангажимент от изпълнителната власт за решаване на проблемите свързани с младите хора.

На 27 февруари 2013г. Областният консултативен съвет „Младежки дейности и спорт“ /ОКСМДС/, консултативен орган към областния управител на Област с административен център Варна, прие Областна стратегия за младежта (2013-2020г.), документ, задаващ насоките за изпълнение на младежката политика на областно ниво и прилагането на целенасочен интегриран подход при нейното реализиране. Тя се приема в изпълнение на Националната стратегия на Република България за младежта (2010-2020). Съгласно Националната стратегия, Областната стратегия продължава и развива политическата ангажираност на правителството на европейското развитие на България в съответствие с Националната програма за реформи на Република България (2011-2015 г.). Тя е разработена в изпълнение на Закона за младежта, Националната стратегия за младежта /2012- 2020г./, Областната стратегия за развитие, Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Варна /2011-2015г./, Стратегия на област Варна за интеграция на ромите /2012-2020г./ и др. стратегически документи на национално, регионално и местно ниво с приоритети, касаещи развитието на младите хора.

Стратегията конкретизира основните направления и дейности на младежката политика на област Варна, детайлизира задачите и подхода за решаването им от отделните структури и звена Тя е основополагащ документ, който отразява политиката за ролята, мястото и социалните функции на младите хора. В нея са залегнали основните приоритети на общинските съвети на територията на областта в съответствие с политическите, икономическите и социални промени в обществото. Стратегията определя основните приоритети, водещите принципи в осъществяването на младежката политика на областно ниво, целите и механизмите за изпълнение и мониторинг. Стратегията е изработена в резултат на сътрудничеството на отговорните публични институции и гражданския сектор, работещи в областта на младежката политика. Стратегията се приема за период до 2020 г. включително. Оперативното и изпълнение се осъществява чрез Общинските планове за младежта (ОПМ), изпълнявани в два периода:

Първият период, 2013-2014г. Този период е анализиран в годишният отчет на ОА-Варна за напредъка по изпълнението на Стратегията.

Вторият период (2014-2020 г.) обхваща следващия програмен период на Европейския съюз по Оперативните програми за България с оглед финансова подкрепа, чрез използването на инструментите на ЕС.

В съответствие с това документът е в основата на областното и общинското планиране, чрез включване на целенасочени дейности в подкрепа на развитието на

младите хора, инвестиции в тази сфера през следващия планов период на оперативните програми на ЕС - 2014-2020 г.

С цел осигуряването на ефективност и устойчивост на мерките се предвижда междинен преглед/актуализация на Стратегията и ОПМ.

След 2020 година, Стратегията ще може да бъде продължена, допълнена или изменена, в зависимост от постигнатите резултати и евентуалните промени, които биха могли да настъпят в Националната стратегия на Република България за младежта (2010-2020).

Един от основните проблеми в малките населени места и селските райони на Варненска област, е намаляването на раждаемостта и застаряването на населението, в тях е концентрирана голяма част на младежи от ромски и турски етнически произход. Намаляват привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора. Все още е висока степента на централизация на управлението на младежката политика. Необходимо е по-активното и ефективно включване на общините в планирането и реализирането на политиките на младите хора, както и по-тясното сътрудничество между различните държавни органи в планирането, изпълнението и оценката на политиките за младежта на областно ниво. Недостатъчна е интеграцията между детската и младежката политика. Не се използват всички нормативни възможности, съществуват грантови схеми по които може да се работи. Необходимо е да бъде разработен регистър на всички действащи НПО, както и Студентските съвети да бъдат по-активни.

В резултат на изпълнение на Стратегията се очаква следният ефект и въздействие:

- Засилване на политиките на социално включване на младежта в област с административен център гр. Варна.
- Синхронизиране на визията за развитието на етноинтеграционните процеси на всички равнища – общинско, областно и национално.
- Осигуряване на актуална информация и детайлизирана картина на проблемите и потребностите от интегриране на младежката и детската политика. Съпоставимост на разработената областна стратегия и общински планове за действие в резултат от прилагането.

Осигуряването на активното участие на младите хора на територията на областта не само във формирането и реализацията на политиките за младежта, но и във всички други политики е от ключово значение и ще допринесе за развитието на цялото общество.

Благодаря за вниманието.